

શ્રી શ્યામસુંદર ભજનાવલિ.

યદા યદા હિ ધર્મસ્ય ગ્લાનિર્ભવતિ ભારત ।
અભ્યુત્થાનમધર્મસ્ય તદાત્માનં સૃજામ્યહમ ॥
પરિત્રાણાય સાધૂનામ વિનાશાય ચ દુષ્કૃતામ ।
ધર્મ સંસ્થાપનાર્થાય સંભવામિ યુગે યુગે ॥

વૃંદાવન નિવાસી,

સ્વામી શ્રી કૃષ્ણાનંદજી અવધૂત. એમ. એ.

[illegible]
[illegible] કલકત્તા.

મૂલ્ય ૦-૧-૦ સંવત ૧૯[illegible]

[illegible] ૧૦૦૦

૧

ગુરૂસ્તોત્ર.

અખંડ મંડલાકારં, વ્યાપ્તં યેન ચરાચરમ્ ।
તત્પદં દર્શિતં યેન, તસ્મૈ શ્રી ગુરવે નમઃ ॥ ૧ ॥
અજ્ઞાન તિમિરાંધસ્ય, જ્ઞાનાંજન શલાકયા ।
ચક્ષુરૂન્મીલિતં યેન, તસ્મૈ શ્રી ગુરૂવે નમઃ ॥ ૨ ॥
ગુરૂર્બ્રહ્મા ગુરૂર્વિષ્ણુ ગુરૂદેવો મહેશ્વરઃ ।
ગુરૂઃ સાક્ષાત પરબ્રહ્મ, તસ્મૈ શ્રીગુરવે નમઃ ॥ ૩ ॥

૨

શ્રીકૃષ્ણસ્તોત્ર.

અંસાલંબિત વામકુંડલ ભરમ્ મન્દોન્નત ભ્રૂલતમ્ ।
કિંચિત કુંચિત કોમલાધરપુટમ્ સાચિ પ્રસારેક્ષણમ્ ॥
આલોલાંગુલિ પલ્લવૈર્મુરલિકા માપૂરયન્તં મુદા ।
મૂલે કલ્પતરોસ્ત્રિભંગ લલિતમ્ જાને જગન્મોહનમ્ ॥
કસ્તૂરી તિલકં લલાટપટલે વક્ષઃ સ્થલે કૌસ્તુભમ્ ।
નાસાગ્રે ગજમૌક્તિકમ્ કરતલે વેણું કરે કંકણમ્ ॥

સર્વાંગે હરિચન્દનમ્ સુલલિતમ્ કંઠે ચ મુક્તાવલિઃ ।
ગોપસ્ત્રી પરિવેષ્ટિતો વિજયતે ગોપાલ ચૂડામણિઃ ॥
નવલલિત વયસ્કૌ નવ્ય લાવણ્ય પુંજૌ ।
નવ રસ ચલ ચિત્તૌ નૂતન પ્રેમ વિત્તૌ ॥
નવ નિધુવન લીલા કૌતુકેનાતિ લોલૌ ।
સ્મર નિભૃત નિકુંજે રાધિકા કૃષ્ણચન્દ્રૌ ॥
ચેતો દર્પણ માર્જનં ભવમહાદાવાગ્નિ નિર્વાપણમ્ ।
શ્રેયઃ કૈરવચન્દ્રિકા વિતરણં વિદ્યાવધૂજીવનમ્ ॥
આનંદામ્બુધિવર્ધનમ્ પ્રતિપદં પૂર્ણામૃતાસ્વાદનમ્ ।
સર્વાત્મસ્નપનં પરં વિજયતે શ્રીકૃષ્ણસંકીર્તનમ્ ॥
કદાવૃંદારણ્યે, વિમલ યમુના તીર પુલિને ।
ચરન્તં ગોવિન્દં, હલધર સુદામાદિ સહિતમ્ ॥
અયે કૃષ્ણ સ્વામિન્, મધુર મુરલી વાદન વિભો ।
પ્રસીદેત્યાક્રોશન્ નિમિષમિવ નેષ્યામિ દિવસાન્ ॥
નમો બ્રહ્મણ્ય દેવાય, ગોબ્રાહ્મણ હિતાય ચ ।
જગદ્ધિતાય કૃષ્ણાય, ગોવિન્દાય નમો નમઃ ॥

૩

યુગલધ્યાનમ્.

શ્રીમદ્ વૃંદાવનં ધ્યાયેત્ વૈષ્ણવો હૃદયે સદા
મહાપદ્મમ્ યોગપીઠમ્ કાંચન સ્થલ નિર્મિતમ્
પૂર્ણ ચન્દ્રોદયમ્ નિત્યમ્ સર્વત્ર કુસુમાન્વિતમ્
કદંબ પાદપચ્છાયમ્ કાલિંદી પુલિનોત્તમમ્
માધવી કુંજ વિભ્રાજત્ ભ્રમત્ ભ્રમર વિભ્રમન્
કોકિલ ધ્વનિ સંગીતમ્ મયૂરોદ્દામ નર્તનમ્
કૃષ્ણસાર સમાકીર્ણમ્ કામધેનુ સુખાસ્પદમ્
ગોપગોપી પ્રિય સ્થાનમ્ કલ્પ પાદપ શોભિતમ્
મધ્યે ગોવર્ધનં તત્ર વિચિત્ર મણિમંદિરમ્
રત્ન સિંહાસનાસક્તમ્ પદ્મરાગ સરોરુહમ્
તન્મધ્યે ચિંતયેત્ કૃષ્ણમ્ કિશોરં નંદનંદનમ્
વામે તસ્ય પ્રિયાં રાધામ્ કિશોરીં વાર્ષભાનવીમ્
ઇન્દ્ર નીલમણિ શ્યામમ્ શિખણ્ડ બદ્ધચૂડકમ્

શુદ્ધ કાંચન ગૌરાંગીમ્ ચૂડામણિ કલાપિનીમ
ગુંજાદામ કૃતોત્તંસં ચન્દનેન્દુ વિશેષકમ્
સિંદૂર બિન્દુ શોભાઢ્યામ્ કસ્તૂરી વર ચિત્રિતામ્
પ્રફુલ્લ પુંડરીકાક્ષં પૂર્ણેન્દું મંડલાંનનમ્
ઇન્દીવર વિશાલાક્ષીમ્ શ્રીયુક્ત કમલાનનમ
હાસ્યાવલોકનાલોલમ્ તાંબુલરંગિમાધરમ્
મધુર સ્મેર સંભાષામ્ બીમ્બાધર સુધા મયીમ્
ગજમૌક્તિક નાસાગ્રં સ્ફુરન્મકર કુંડલમ્
નાસાગ્રવિલસન્ મુક્તામ્ કપોલ લોલ કુંડલામ્
શ્રીવત્સ કૌસ્તુભોરસ્કમ્ વનમાલા વિભૂષિતમ્
યુગ્મ શ્રીફલ વક્ષોજાં શંખ કંકણ ધારિણીમ
રત્નાલંકૃત સર્વાંગમ્ પીતાંબર વિરાજીતમ્
મુદ્રિકાહાર કેયૂરામ્ નીલકૌશેયભૂષિતામ્
મણિમંજીર પાદાબ્જં તુલસી મંજરી પ્રિયમ્
પદારવિન્દસાલક્તામ્ કૃજન્નૂપુર રંજીતામ્
પૂજીતં કોટિ કંદર્પૈઃ પરમાનન્દ મંદિરમ્
લીલા લાવણ્ય કલ્યાણીમ્ લીલાગાન વિનોદિનીમ્

૪

માથે પે મુકટ દેખ ચંદ્રિકા ચટક દેખ;
છબિકી લટક દેખ, રૂપરસ પીજીએ.
લોચન વિશાલ દેખ, ગલે ગુંજ માલ દેખ,
અધર રસાલ દેખ, ચિત્ત ચોંપ[1] કીજીએ.
કુંડળ હુલન દેખ, અલકે[2] વલન દેખ;
પલકે ચલન[3] દેખ; સરવસ્વ દીજીએ.
પીતાંબર છોર[4] દેખ, મુરલીકી ઘોર દેખ,
સાંવરેકી ઓર[5] દેખવોહી કીજીએ.

૫

વૃંદાવન ધામ નીકો,[6] વ્રજકો વિશ્રામ નીકો
શ્યામા[7] શ્યામ નામ નીકો, મન્દિર આનંદ કો
કાલી દહે[8] નહાન નીકો, યમુનાકો પાન નીકો
રેણુકાકો[9] ખાન નીકો, સ્વાદ માનો કંદકો
રાધાકૃષ્ણ કુંડ નીકો સંતનકો સંગ નીકો
ગૌરશ્યામ રંગ નીકો, અંગ યુગ ચંદકો

૧ શાંત, ૨ વાળની લટ, ૩ નેત્ર કટાક્ષ, ૪ ઉપરણો, ૫ તરફ, ૬ સારો, ૭ રાધિકાજી, ૮ કાલિંદીને તીર, ૯ રેતી.

નીલ પીત પટ નીકો, બંસીબટ તટ નીકો
લલિતકિશોરી[1] નીકી નટ નીકો નંદકો

૬

ભ્રૂકુટિ તનીકો,[2] નકવેસર[3] બનીકો;[4]
લટ નાગન ફનીકો, લખી[5] ફુલ્યો કંજ ગીકો હે.
મૈનકી[6] મનીકો, નૈન બાનકી અનીકો;
ચાખે સૈન[7] રજનીકો, હોંસ હુલસન[8] હીકો હે.
રૂપ રમણીકો કૈંધો[9] રમા રમણીકો
ગજ ગત ગમની કૈંધો, સિંધુ મૂર[10] જીકો[11] હે.
બેનીબન્ધ[12] અતિ નીકો, મૃદુ હાસ ફંદ નીકો;
મુખ ચંદહુસે નીકો, વૃષભાનુનંદિનીકો[13] હે.

૭

એક ઓર ચતુર નાર બીજની[14] ઢલાય[15] રહી
એક ઓર ઝારી કર લીયે ઠાડી[16] પાનકી[17]

---

૧ રાધિકાજી. ૨ ખેંચાયેલી, ૩ નાકની વાળી, ૪ સુંદરતા. ૫ દેખાને, ૬ મદનની, ૭ સુંદર શયન, ૮ ઉલ્લાસ. ૯ અથવા, ૧૦ સમુદ્ર જેવું ગંભીર, ૧૧ હૃદયને, ૧૨ વેણી ૧૩ રાધિકાજી. ૧૪ પંખાનો વીંઝણો, ૧૫ નાંખી, ૧૬ ઉભી, ૧૭ પાણીની.

પાછેસો ખવાસની ખવાવે પાન ખોલ ખોલ
રાધે મુખ લાલી છાઈ તડીત[1] લલામકી.[2]
તાહી સમય બાંસરી બજાઇ શ્યામ સુંદરને
બાકો સૂધ[3] આય ગઇ બંદાબન લતાનકી
દાયે[4] ગીરી નીર વારી બાયેંપેં[5] સમીર વારી
પાછે પાનદાન વારી આગે વૃષભાનકી.

૮

રામ હી દુઃખ હરન ભજ મન, રામ હી દુઃખ હરન હો;
શેષ નારદ કરત અસ્તુતિ, કાલ લાગ્યો ડરન હો.
દ્રૌપદી કી લાજ રાખી, ચીર લાગ્યો બઢન હો;
મીરાંકે મારન કે કારન, ઝેર અમૃત કરન હો.

૯

સોન જુંહીકી[6] બની પગીઆ,[7]
ચમેલીકો ગુચ્છ રહ્યા ઝુંક ન્યારો.
દોદલ ફુલ કદંબકે કુંડલ,
સેવતી જામાહુ ઘુમ ઘુમારો.[8]

---

૧ વિજળી, ૨ શ્રેષ્ઠ. ૩ યાદ ૪ જમણી બાજુએ, ૫ બાજુએ. ૬ પીળાં જુઇનાં ફૂલ ૭ પાઘ. ૮ ઘેરાવો.

નવતુલસી પટુકા ઘનશ્યામ,
ગુલાબ હજાર ચમેલીકો ન્યારો.
ફુલન આજ બિચિત્ર બન્યો દેખો.
કૈસો શિણુગારો હે પ્યારીને પ્યારો.

૧૦

જાપત નામ સદા તોરારે
કહાં સર્વસ્વ ધન જીવન તન મન
પ્રાણુપતિ કહાં મોરારે....જાપત૦
બીન દેખે નહિ પડત ચેન હે
કોટિ કલપ સમ દિવસ રેન જાય
કહાં કરૂ કીત જાઉં મોરી આલિ
કેસે મિલે ચિત્ત ચોરારે....જાપત૦
બિષમ બિરહાનલ મોહી જરાવે
ઘર આંગન એરી કછુ ના સુહાવે
લોકલાજ કુલ કાન માન સખી
ઉન ચરણુન પર વારીંરે....જાપત૦

૧૧

રાગ આસા–તાલ દાદરા.

દીનન–દુખ–હરન દેવ સન્તનહિતકારી ॥ ધ્રુ૦ ॥
અજામીલ ગીધ વ્યાધ, ઈનમેં કહો કૌન સાધ ।
પંછી કો પદ પઢાત. ગણિકા સી તારી ॥ ૧ ॥
ધ્રુવ કે સિર છત્ર દેત, પ્રલ્હાદ કો ઉભાર લેત ।
ભક્ત હેત બાંધ્યો સેત, લંક–પુરી જારી ॥ ૨ ॥
તંદુલ દેત રીઝ જાત, સાગ–પાત સોં અઘાત ।
ગિનત નહીં જૂઠે ફલ, ખાટે મીટે ખારી ॥ ૩ ॥
ગજ કો જબ ગ્રાહ ગ્રસ્યો, દુઃશાસન ચીર ખસ્યો ।
સભા બીચ કૃષ્ણ કૃષ્ણ, દ્રૌપદી પુકારી ॥ ૪ ॥
ઈતને હરિ આય ગયે, બસનન આરૂઢ ભયે ।
સુરદાસ દ્વારે ઠાઢો આંધરો ભિખારી ॥ ૫ ॥

૧૨

રાગ ખમાજ, દાદરા તાલ.

મેરે તો ગિરધર ગોપાલ દૂસરા ન કોઇ ।
દૂસરા ન કોઈ, સાધો, સકલ લોક જોઇ ॥

ભાઇ છોડ્યા બન્ધુ છોડ્યા છોડ્યા સગા સોઇ
સાધુ સંગ બૈઠ બૈઠ લોક-લાજ ખોઈ ॥
ભગત દેખ રાજી હુઇ, જગત દેખ રોઇ ।
અઁસુવન જલ સીંચ સીંચ પ્રેમ-બેલિ બોઈ ॥
દધિ મથ ઘૃત કાઢિ લિયો ડાર દઇ છોઇ ।
રાણા વિષ કો પ્યાલા ભેજ્યો પીય મગન હોઇ ॥
અબ તો બાત ફૈલ પડી, જાણે સબ કોઇ ।
મીરાં એમ લગણ લાગી-હોની હોઇ સો હોઈ ॥

૧૩

રાગ હમીર-તીન તાલ.

ગુરૂ બિન કૌન બતાવે બાટ ? બડા બિકટ યમઘાટ ॥ધ્રુ ॥
ભ્રાંતિ કી પહાડી નદિયા બિચમેં અહંકાર કી લાટ ॥૧॥
કામ ક્રોધ દો પર્વત ઠાઢે લોભ ચોર સંઘાત ॥૨॥
મદમત્સર કા મેહ બરસત માયા પવન બહે દાટ ॥૩॥
કહત **કબીર** સુનો ભાઇ સાધો કયોં તરના યહ ઘાટ ॥૪॥

 ૧૪૭૦૪

૧૪

રાગ સિંધ-કાફી.

પ્રભુ મોરે અવગુણ ચિત ન ધરો ।
સમદરશી હૈ નામ તિહારો, ચાહે તો પાર કરો ।।
ઇક નદિયા ઇક નાર કહાવત મૈલો હિ નીર ભરો ।
જબ મિલ કરકે એક બરન ભયે સુરસરિ નામ પરયો ।।
ઇક લોહા પૂજા મેં રાખત, ઇક ઘર બધિક પરયો ।
પારસ ગુણ અવગુણ નહિં ચિતવત, કંચન કરત ખરો ।।
યહ માયા ભ્રમજાલ કહાવત **સુરદાસ** સગરો ।
અબકી બેર મોહિં પાર ઉતારો નહિં પ્રન જાત ટરો ।।

૧૫

રાગ ગારા-તીન તાલ.

અખિયાં હરિ દરસન કી પ્યાસી ।
દેખ્યો ચાહત કમલનૈન કો, નિસિદિન રહત ઉદાસી ।।૧।।
આયે ઉધો ફિરિ ગયે આઁગન ડારિ ગયે ગર ફાંસી ।।૨।।
કેસર-તિલક મોતિન કી માલા વૃન્દાવન કો વાસી ।।૩।।
કાહૂ કે મન કી કોઉ ન જાનત લોગન કે મન હાંસી ।।૪।।
સૂરદાસ પ્રભુ ! તુમરે દરસ બિન લેહૈં કરવટ કાસી ।।૫।।

૧૬

આજ મોહન રચી રાસ રસ મંડલી
ઉદિત પુરણ નિશા નાથ નિર્મલદિશા
દેખ દિનકર સુતા સુભગ પુલિન સ્થલી
બીચ હરિ બીચ હરિણાક્ષી માલા રચી
તરૂલતા પિચ્છ માનો કનક કદલી રલી
પવન વશ ચપલ દ્રુમ ડુલસી દેખિયત
ચારૂ હસ્તક ભેદ ભાંતિ ભારી ભલી
ચરણ વિન્યાસ કર્પૂર કુંકૂમ ધૂર
પૂર રહી દિશિ બિદિશિ કુંજવનકી ગલી
કુંદ મંદાર અરબિંદ મકરંદ મિલે
પુંજ પુંજન મિલે મંજુ ગુંજત અલી
અધર ગિરિધરણ કે લાગ અનુરાગ મિલે
જગત બિજયી ભઈ મુરલીકા કાકલી
રસ ભરે મધ્ય મંડલ બિરાજે ખડે
નંદનંદન બૃષભાનકી લલી

દેખ અનિમેખ લોચન ગદાધર જુગલ
પેખજીએ આપની ભાગ્ય મહિમા ફલી.

૧૭

મંડલ રાસ વિલાસ[1] મહારસ,મંડલ શ્રી [2] વૃષભાનુ દુલારં
પંડિત કોક સંગીત ભરી ગુણુ કોટિન રાજત ગોપકુમારં
પ્રીતમકે ભુજદંડમે શોભિત સંગમે અંગ અનંગનવારી,
તાન તરંગન રંગ બઢયો ઐસે રાધિકા માધવકી બલિહારં

૧૮

ભાગ્યવાન વૃષભાનુ સુતાસી, કોતીય[3] ત્રિભુવન માંહી;
જાકો પતિ ત્રિભુવન મનમોહન, દીયે રહત ગલબાંહી.[4]
હે અધીન સંગહિ સંગ ડોલત, જહાં કુંવરી ચલી જાહી,
રસિક લખ્યો જો સુખ વૃંદાવન, સો ત્રિભુવનમેં નાહી.

૧૯

દીન દયાલ ગોપાલ હરી,
વૃંદાવન મોહે બોલાતો સહી;

---

૧ શોભા. ૨ શોભા; સુંદરતા. ૩ કઇ સ્ત્રી. ૪ ગળામ હાથ નાખીને.

રેણુ[1] રજ ચરન પરસ હુક,
પ્રેમ પ્રસાદ ચખા તો સહી.
તેરે નગરમેં નીત્ય નિવાસ કરૂં,
તેરે સેવા વ પૂજા કીયાહી કરૂ;
તેરે ધો ધો કે ચરન પીયાહી કરૂં,
મોહે આંખી વિશાલ કરા તો સહી.
ચાહે ડાલ બના ચાહે પાત[2] બના;
ચાહે ફુલ બના ચાહે કાઠ[3] બના;
ચન્દન શોભા બવૂલ[4] બના,
કાહું કાંટેપે મોહે ઉઠાતો સહી.
તેરે કુંજકે દ્વારપેં સદા મેં રહુ,
મેરો ભૂખ પ્યાસકી કબહુ ના કહું;
તેરે બિરહકે નીરમેં સદા મેં બહુ,[5]
મોહે જનમ મરણુસેં છોડા તો સહી.

---

૧ રડી લણી. ૨ પાંદડું. ૩ લાકડું. ૪ બાવળ. ૫ વહન કરૂં.

૨૩

વન્દો અવધપુરી બંસીબટ,
વહાં બિરાજત સીય રામજી,
યહાં બસત રાધા નાગર નટ,
વહાં અવધકે બાલ,
સંગ લીયે કરત વિલાસ સરસ સરજુતટ.
યહાં હરી સબ ગ્વાલ મધ્યમેં,
નીરત* કરત કાલીંદીકે તટ;
વહાં લસત ધનુષ્ય બાણ કમલ કર,
ઓર લસત કટિ બસન પીત પટ;
યહાં અધર મુરલી મુખ રાજત,
મધુર કપોલન ઘુંગરાલી લટ.
વહાં હન્યો દશ શીષ વીસ ભૂજ,
લેકે ચઢે ભાલુ[1] ઓર મરકટ.
યહાં પછાડો પીઢ કુબલીયાં[2],
ઓર પછાડયો કંસ સહિત ભટ.

---

*નાચ. ૧ રીંછ, ૨ કંસનો હાથી.

ભક્ત હેત અવતાર લેત પ્રભુ,
પૂર્ણ બ્રહ્મ ચરાચરકે ઘટ.
સૂરશ્યામ ભજ બાલ કૃષ્ણ છબી,
હરીકે ચરણસોં લાગી અબ રટ.

૨૧

તનક[1] હસ હેરો[2] મેરી ઓર
હમ ચિતવત તુમ ચિતવો નાહી, કાહે ભયે કઠોર
નિશદીન તુમરોહી નામ રટત હું, જ્યું ચાતક ઘનઘોર[3]
કૃષ્ણ પ્રિયા દર્શન કે લોભી જેસે ચન્દ ચકોર

૨૨

જોગીન પ્રેમકી આઇ
બડે બડે નયન છૂએ કાનનલા, ચિત્તવન મદ અલસાઇ[4]
પૂરી પ્રિત રીત રસ સાની[5] પ્રેમી જન મન ભાઇ
અલખ જગાવત પ્રેમ નગરમેં, ગાવત વિરહ વધાઇ.

---

૧ થોડુક, ૨ દેખ, ૩ વાદળ, ૪ પ્રેમમદથી ઘેરાયેલી આંખડી, ૫ છણીને.

૨૩

તાલનપેં તાલપેં તમાલનપેં માલનપેં
વૃંદાવન વિથિન વિહાર બંસીબટપેં
છીતીપેં[૧] છવાનનપેં[૨] છાજત છટાનનપેં
લલિત લતાનનપેં લાડલીકી[૩] લટપેં
કહે પદ્માકર અખંડ રાસ મંડલપેં
મડત ઉમડ મહા કાલિંદીકે તટપેં
કૈસી છબી છાઇ આજ શરદ જુન્હાઇ[૪] આલી
જૈસી છબી છાઇ યા કન્હાઇકે મુકુટપેં

૨૪

દોહરા.

આંવો મોહન પ્યારે, પલેક ઝાંપ[૫] તોય લઉં;
ના દેખું ઔરોકું, ના તોય દેખન દેઉં.
મોર મુકુટકી લટક પેં, અટક રહ્યો દગ મોરઃ
કાંન કુંવર યમુના તટ, નાગર નંદ કીશોર.

---

૧ પૃથ્વીપર, ૨ છવાયલું, ૩ રાધાજી, ૪ શરદની જ્યોત્સના.
૫ તને મારા નેત્રમાં ગ્રહણ કરીને આંખ બીડી દઉં,

મુરલી મદનગોપાલકી, બાજત ગહર ગંભીર;
કૃષ્ણદાસ બાજત સુની, કાલિંદી કે તીર.

વૃંદાવન બાનક[1] બન્યો, ભ્રમર કરત ગુંજાર;
દુલહિન[2] પ્યારી રાધિકા, દુલહ[3] નન્દકુમાર.

શ્વાસશ્વાસ પર કૃષ્ણ ભજ, વૃથા શ્વાસ મત ખોય;
ના જાનું યા શ્વાસકો, આવન હોય ન હોય.

૨૫

લટ છૂટી તિય[4] શીશતેં, કપોલન રહે લિપટાઇ;
માનો છોના[5] નાગકી, પી પી અમી અઘાય.[6]

પ્રેમ સરોવર પે પ્રેમકી નદી, ભરી રહે દિનરેન[7];
જહાં જહાં પ્યારી પગ ધરે, શ્યામ ધરત દો નેન.

યાહી રસમેં રહત મગન, નહિ જાને નિશિ ભોર,[8]
વૃંદાવનમે પ્રેમકી, નદી બહે ચહુ ઓર[9].

---

૧ મંડપ, ૨ વધૂ, ૩ વર, ૪ રાધાજી. ૫ બચ્ચું, ૬ ધરાઈ ગયેલું, ૭ રાતદિવસ, ૮ સવાર, ૯ ચારે દિશાએ.

२६

કવિત્વ.

તીરપર તરૂણુ તનુજાકે[1] તમાલ તર[2],
તીજકી તૈયારી તાકે આઇ[3] તકિઆનમેં;
ત્યોં પદ્માકર ઉમંગ ઉમડ[4] ઉઠે,
મેહંદીકી સુરંગકી તરંગ નખીઆનમે.

२७

ગોરી ભોરી નવલ કિશોરી,
તાહાં ઝુલત યું સુહાઇ સખીઅનમેં;
પ્રેમ ઝુલે ઉરમેં ઉરોજનમે[5] દામ[6] ઝુલે,
શ્યામ ઝુલે પ્યારીકી, અનીઆરી અખીઅનમે.

२८

સાવન તીજ સુહાવનકી
સજ સોહે દુકૂલ[7] સબહી સુખ સાધા,

---

१ સુર્યની પુત્રી યમુનાજી, २ તમાલ વૃક્ષની નીચે, ૩ જોઇ આવી. ૪ ઉભરાઇ ગયો. ૫ છાતી ઉપર, ૬ માલ, હાર, ૭ વસ્ત્ર.

ત્યોં પદ્માકર હેમ બને,
કહતે ન બને અનુરાગ[1] અગાધા.
પ્રેમકિ હેમ હિંડોરનમેં,
સરસે બરસે રંગ અગાધા;
રાધિકાકે હિયે ઝુલત સાંવરો,
સાંવરે કે હિયે ઝુલત રાધા.

૨૯

એક સંગ દોનો નંદલાલ ગુલાલ લીએ,
ભર ગયો દૃગનપેં જો આનંદ મઢે નહિં;[2]
ધોય ધોય હારી પદ્માકર તિહારી સોં,[3]
એક ઉપાય કોઉં ચિત્ત પે ચઢે નહિં;
કહાં જાઉં કૈસે કરૂં કાસોં કહુ એરી બીર![4]
જતન[5] બતાવો જાસો દરદ બઢે નહિં.
જેસે ઓર તેસે ઇન આંખન તે,
કઢ ગયો અબીરપે અહિરકો[6] કઢે નહિં.

---

૧ અવર્ણનીય ૨ નાશ ન થાય. ૩ તારા સમ. ૪ અરે સખિ! ૫ ઉપાય. ૬ ગોપાલ.

૩૭

ધૂન.

હરે રામ હરે રામ, રામ રામ હરે હરે ॥
હરે કૃષ્ણ હરે કૃષ્ણ, કૃષ્ણ કૃષ્ણ હરે હરે ॥ ૧ ॥
હરે મુરારે મધુકૈટભારે,[1] ગોપાલ ગોવિન્દ મુકુન્દ શૌરે[2]
યજ્ઞેશ નારાયણ કૃષ્ણ વિષ્ણુ, નિરાશ્રયં માં જગદીશ રક્ષ ॥૨॥
જય રામ રાઘવ રામ રાઘવ, રામ રાઘવ ત્રાહિમામ્[3] ॥
જયકૃષ્ણ કેશવ કૃષ્ણ કેશવ, કૃષ્ણ કેશવ પાહિમામ્[4] ॥૩॥

રાધે કૃષ્ણ જય કુંજવિહારી,
મુરલીધર ગોવરધન ધારી ॥ ૪ ॥
મધુપતિ માધવ રાધેશ્યામ,
નિકુંજવિહારી શ્યામા શ્યામ ॥ ૫ ॥
દેવી સુરેશ્વરી ભગવતિ ગંગે,
ત્રિભુવન તારિણી તરલ તરંગે ॥
શંકર મૌલિ નિવાસિનિ વિમલે,
મમમતિ રાસ્તાં તવપદ કમલે ॥ ૬ ॥

---

૧ મધુકૈટભ રાક્ષસના. ૨ શૂરવંશના. ૩ રક્ષણ કર. ૪ પાલન કર.

નારાયણુ વિધિ અત્રિનાથ
દત્ત જનાર્દન શ્રી એકનાથ
દત્ત જનાર્દન શ્રી એકનાથ
સ્વામિ જનાર્દન શ્રી એકનાથ....નારાયણ

૩૧

હરિનામ ભજો, હરિનામ ભજો, હરિનામ ભજો સબકામ તજો
દુનિયા કે પરપંચોમેં હમ, મઝા નહીં કછુ પાયા હૈ
ભાઈબંધ પિતા માતા પતિ, સબસોં ચીત અકુલાયા હૈ
છોડ છાડ ઘર ગામ નામ કુલ, એહી પંથ મન ભાયા હૈ
લલીતકીશોરી આનંદ ઘનસોં, અબ હડ નેહ લગાયા હૈ
ક્યા કરના હૈં સંપત્તિ દંપતિ, મિથ્ય. સબ જગ માયા હૈ
શાલ દુશાલે હીરા મોતીમેં, મન ક્યું ભરમાયા હૈ
માતા પિતા પતિ બંધુ સબ, ગોરખ ધંધ બનાયા હૈ
લલીતકીશોરી આનંદ ધન, હરિ હિરદે કમલ બચાયા હૈ
અષ્ટ સિદ્ધી નવ નિદ્ધી હમારી, મુઠીમેં હરદમ રહતી
નહી જવાહીર સોના ચાંદી, ત્રિભૂવન કે સંપત્તિ રહતી
ભાવે ના દુનિયાકી બાતેં, દિલબર કી ચરચા ભલતી

લલીત કીશોરી પાર લગાવે, માયા કી સરિતા વહની
બન બન ફીરના બહેતર હમકો, રતન ભવન નહી ભાવે હૈ
લતા તરે પર રહેને મેં સુખ નાહીન સેજ સુહાવે હૈ
સોના કર ધર શીષ ભલા અતિ, તકીઆ ખ્યાલ ન આવે હૈ
લલીતકીશોરી નામ હરિકા, જપ જપ મન સચુ પાવે હૈ
તરેહ તરેહ કે આસન કરકે, દીલભર ધ્યાન લગાવે હૈ
ભેદી સુષુમ્ના નાડી મારગ, માથે પ્રાન ચઢાવે હૈ
તુરત ખેચરી મુદ્રા કે બલ, તન સમેત ઉડ જાવે હૈ
લલીતકીશોરી નિર્જન વનમે, જોગી જુગત જગાવે હૈ
નાજનીની જણ દુનીયા દૌલત, ફીર કોઈકે ઘર જાના ક્યા
કંદ મૂળ ફલ ખાય રહેં અબ, ખટ્ટા મિઠા ખાના ક્યા
છીનેમે સાહી બક્ષે હમકુ, મોતી માલ ખજાના ક્યા
લલીતકીશોરી રૂપ હમારા, જાને ના તહાં જાના ક્યા
પવન પાન કર રહે મહીનો અલી મન નાહી ભાવે હૈ
પાની પીયે ના સોવે નિશદીન, બેઠ સમાધી લગાવે હૈ
ભુલ ગઇ પલક કભી છીન ભરતો, કર લે બીન બજાવે હૈ
જમના કુલે લલીતકીશોરી, હરિનામ ગુન ગાવે હૈ

૩૨
આરતી.

ૐ જય પ્રભુ ૐ કાર (૨)
બ્રહ્મા વિષ્ણુ સદાશિવ
બ્રહ્મા વિષ્ણુ મહેશ્વર
અર્ધાંગે ધારા....ૐ જય પ્રભુ ૐ કારા
સતચિત આનંદ રૂપ
સર્વ સકલ ત્રાતા....પ્રભુ સર્વ સકલ ત્રાતા
જલચર સ્થલ ચર નભચર (૨)
સર્વથકી ન્યારા....ૐ જય પ્રભુ ૐકારા
દયા કરી કરૂણાળુ કષ્ટ સકળ કાપો
પ્રભુ કષ્ટ સકળ કાપો
કથા શ્રવણ કરતાં લગી (૨)
ચિત્ત સ્થિર કરી સ્થાપો....ૐ જય પ્રભુ ૐકારા
સૌને શ્રી ભગવાન
પ્રેમભક્તિ આપો....પ્રભુ પ્રેમ ભક્તિ આપો
આરતિ શ્રવણ કરે જે
આરતિ મનન કરે જે
વૈકુંઠે સ્થાપો....ૐ જય પ્રભુ ૐકારા

મુદ્રકઃ—સોમાલાલ મંગળદાસ શાહ,
ધી ગુજરાત પ્રી. પ્રેસ, પાંચકુવા, અમદાવાદ
પ્રકાશકઃ—સ્વામી શ્રી કૃષ્ણાનંદજી અવધૂત,
એમ. એ.
મહાનિર્વાણ મઠ મનોહર પુરકર રોડ, કલકત્તા.